

NOTĂ DE PREZENTARE
A CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE
A BUGETULUI DE STAT, A CONTULUI ANUAL DE EXECUȚIE
A BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ȘI A
CONTULUI GENERAL ANUAL
AL DATORIEI PUBLICE, PE ANUL 2023

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 1.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr.368/2022	Prevederi/ Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	%
A	1	2	3	4=3/2
Venituri	275.364,5	274.578,8	233.461,2	85,0
Cheltuieli	353.314,4	363.191,3	345.306,8	95,0
Deficit	(77.949,9)	(88.612,5)	(111.845,6)	126,2
% deficit în PIB*	(4,9)	(5,5)	(6,9)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2023 este de 1.605.591,1 milioane lei.

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2023.

Analizând execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2023 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 233.461,2 milioane lei, sunt cu 41.117,6 milioane lei (15,0%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate în sumă de 345.306,8 milioane lei, sunt cu 17.884,5 milioane lei (4,9%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 111.845,6 milioane lei, este cu 23.233,1 milioane lei (26,2%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive.

A. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2023 sunt în sumă de 233.461,2 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, pe anul 2023, se prezintă în structură astfel:

Tabel 2.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Incasări realizate	%
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	274.578,8	233.461,2	85,0
I.VENITURI CURENTE	226.749,8	205.647,0	90,6
A. VENITURI FISCALE din care:	189.213,8	170.550,2	90,1
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL, din care :	36.952,4	34.746,0	94,0
- impozit pe profit	33.046,3	29.047,6	87,8
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	2.939,4	4.259,4	144,9
- impozit pe venit, din care:	37.117,6	40.069,9	107,9
- impozit pe venituri din salarii	23.184,2	25.234,5	108,8
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(37.117,6)	(39.848,0)	107,3
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	966,7	1.217,1	125,9
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE	-	(17,1)	-
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	149.896,0	134.060,8	89,4
- taxa pe valoarea adăugată:	113.795,6	104.334,7	91,6
- TVA încasată	-	134.393,3	-
- TVA restituită (se scade)	-	(30.279,2)	-
- Obligații fiscale accesorii aferente TVA	-	220,6	-
- sume defalcate din TVA (se scad)	(24.868,0)	(24.296,3)	97,7
- alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	17.595,7	12.487,8	70,9
- accize	38.510,4	37.260,3	96,7
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	4.862,3	4.274,3	87,9
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	2.362,4	1.713,5	72,5
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	2.362,4	1.713,5	72,5
A6. ALTE IMPOZITE SI TAXE FISCALE	3,0	47,0	1.554,1
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	12.616,1	12.875,5	102,0

- contribuțiile angajatorilor	7.744,0	7.619,7	98,3
- contribuțiile asiguraților	4.872,1	5.255,8	107,8
C. VENITURI NEFISCALE	24.919,9	22.221,3	89,1
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	22.285,0	19.416,2	87,1
- venituri din proprietate	20.807,7	13.708,7	65,8
- venituri din dobânzi	1.477,3	5.707,5	386,3
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII din care:	2.634,9	2.805,1	106,4
- venituri din prestări de servicii și alte activități	480,1	507,0	105,5
- venituri din taxe administrative, eliberări permise	4,8	3,7	77,7
- amenzi, penalități și confiscări	1.251,0	1.279,3	102,2
- diverse venituri	892,5	1.008,9	113,0
- transferuri voluntare, altele decât subvențiile	6,5	6,2	96,3
II. VENITURI DIN CAPITAL	354,6	311,3	87,7
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	45,0	1.328,2	2.951,5
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	7.481,7	166,5	2,2
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	-	1.910,3	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	101,3	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	36.910,7	23.378,0	63,3
SUME AFERENTE ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ALOCATE PENTRU PNNR	3.037,0	618,6	20,3

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2023.

Realizarea principalelor venituri ale bugetului de stat pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 3:

Tabel 3.

- milioane lei -

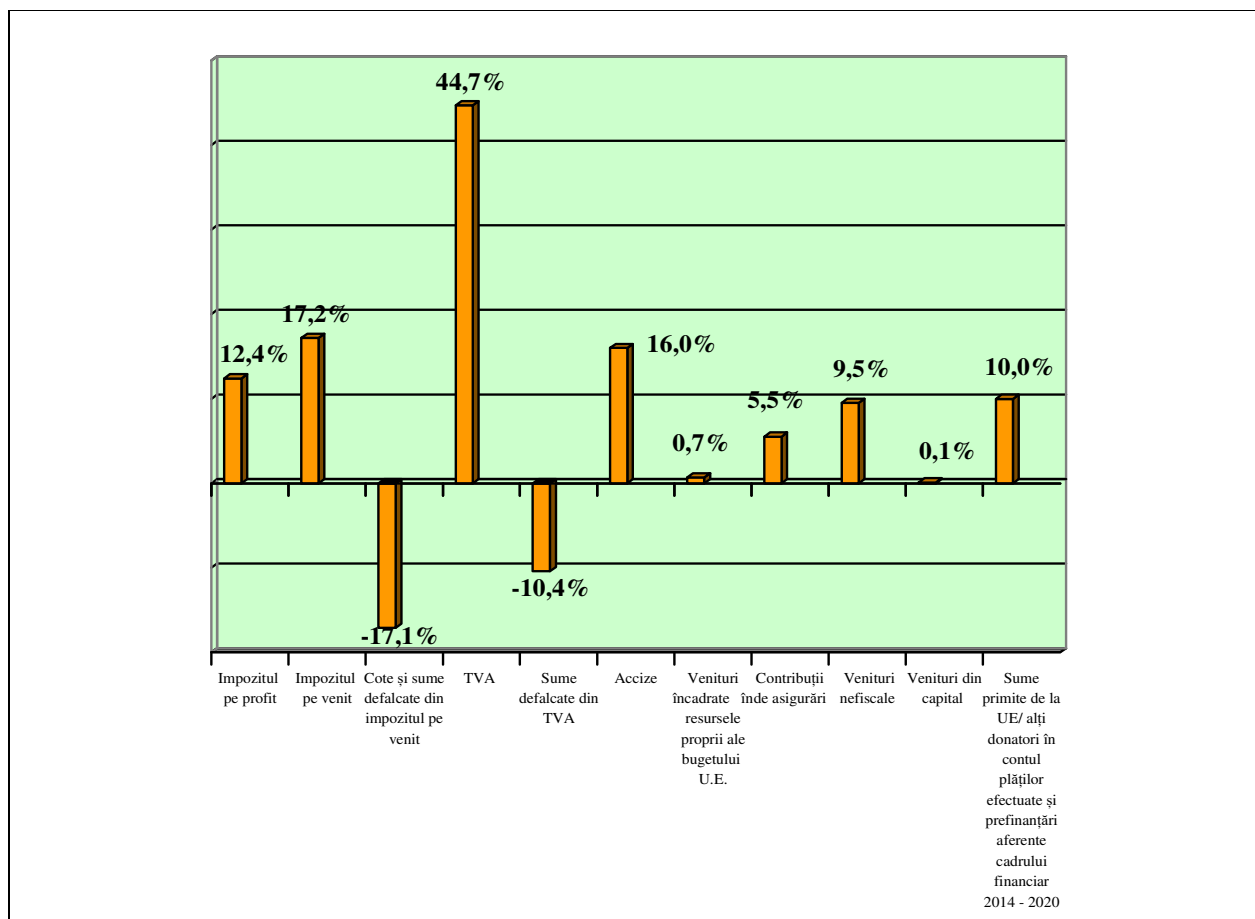
INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
VENITURI- TOTAL din care:	222.202,7	233.461,2	100,0	100,0	15,7	14,5
I. VENITURI CURENTE, din care:	190.492,6	205.647,0	85,7	88,1	13,5	12,8
A. VENITURI FISCALE, din care:	159.619,0	170.550,2	71,8	73,1	11,3	10,6
- impozit pe profit din care:	26.609,9	29.047,6	12,0	12,4	1,9	1,8

- impozit pe profit de la agenții economici	24.616,3	27.606,3	11,1	11,8	1,7	1,7
- impozit pe profit de la băncile comerciale	1.993,6	2.262,6	0,9	0,9	0,1	0,1
- sume redirecționate din impozitul pe profit (se scad)	-	(821,3)	-	(0,3)	-	-
- impozit pe venit	33.581,7	40.069,9	15,1	17,2	2,4	2,5
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(32.672,1)	(39.848,0)	(14,7)	(17,1)	(2,3)	(2,5)
- taxa pe valoarea adăugată	94.090,6	104.334,7	42,3	44,7	6,7	6,5
- sume defalcate din TVA (se scad)	(23.553,0)	(24.296,3)	(10,6)	(10,4)	(1,7)	(1,5)
- accize	35.312,8	37.260,3	15,9	16,0	2,5	2,3
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	1.938,7	1.713,5	0,9	0,7	0,1	0,1
- alte impozite și taxe fiscale	77,0	47,0	-	-	-	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	10.748,5	12.875,5	4,8	5,5	0,8	0,8
C. VENITURI NEFISCALE	20.125,1	22.221,3	9,1	9,5	1,4	1,4
II. VENITURI DIN CAPITAL	470,9	311,3	0,2	0,1	-	-
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	5.877,4	1.328,2	2,6	0,6	0,4	0,1
IV. SUBVENȚII	28,2	-	-	-	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	29,2	166,5	-	0,1	-	-
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	1.236,3	1.910,3	0,6	0,8	-	0,1
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	274,6	101,3	0,1	0,1	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	23.727,5	23.378,0	10,7	10,0	1,7	1,5
SUME AFERENTE ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ALOCATE PENTRU PNNR	66,0	618,6	-	0,2	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023 este 1.605.591,1 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, la 31 decembrie 2023 comparativ cu anul 2022, prezintă o creștere de 11.258,5 milioane lei.

Grafic 1. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat, în anul 2023

ANALIZA PRINCIPALELOR SURSE DE VENITURI ALE BUGETULUI DE STAT

I. VENITURI CURENTE, din care:

➤ **Impozitul pe profit** încasat în sumă de 29.047,6 milioane lei, reprezintă 12,4% în totalul veniturilor încasate și 1,8% din PIB .

Analizând în structură încasările la impozitul pe profit aferent anului 2023 se evidențiază o realizare de 27.606,3 milioane lei de la agenții economici (95,0%), de 2.262,6 milioane lei (7,8%) de la băncile comerciale și de (821,3) milioane lei (-2,8%) sume redirecționate din impozitul pe profit (se scad).

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor din impozitul pe profit, se prezintă astfel:

Tabel 4.

CONTRIBUABILI	ANUL 2022		ANUL 2023	
	milioane lei	%	milioane lei	%
Agenți economici	24.616,3	92,5	27.606,3	95,0
Bănci comerciale	1.993,6	7,5	2.262,6	7,8
Sume redirecționate din impozitul pe profit (se scad)	-	-	(821,3)	(2,8)
TOTAL	26.609,9	100,0	29.047,6	100,0

Veniturile din *impozitul pe profit* în sumă de 29.047,6 milioane lei, sunt în creștere cu 9,2% față de anul 2022.

Evoluția pozitivă a încasărilor din impozitul pe profit înregistrată în anul curent față de anul 2022 este susținută atât de avansul încasărilor din impozitul pe profit virat de agenții economici cu 12,1% (2.990,0 milioane lei), cât și de încasările din impozitul pe profit virat de băncile comerciale cu 13,5% (269,0 milioane lei).

➤ **Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice** în sumă de 4.259,4 milioane lei, cu 1.320,0 milioane lei (44,9%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 1,8% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- impozit pe venitul microîntreprinderilor în sumă de 3.136,4 milioane lei (73,6%), mai puțin cu 610,1 milioane lei decât anul precedent (16,3%);

- impozit pe dividende datorat de persoane juridice în sumă de 1.203,2 milioane lei (28,2%), mai mult cu 1.100,2 milioane lei față de anul 2022.

În structură, impozitul pe veniturile microîntreprinderilor a scăzut cu 16,3% comparativ cu anul 2022, în condițiile noilor modificări legislative aprobate prin Legea nr. 370/2022 privind restrângerea microîntreprinderilor plătitoare de impozit pe venit (reducerea plafonului de la 1.000.000 euro la 500.000 euro, instituirea condiției de a avea cel puțin 1 salariat, eliminarea cotei de impozitare de 3%) și al instituirii măsurii

aprobate prin Legea nr. 322/2021 pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, prin care contribuabilii au redirectionat sumele din impozitul pe venit pentru efectuarea de sponsorizări și/sau acte de mecenat sau acordarea de burse private.

➤ **Impozitul pe venit** în sumă de 40.069,9 milioane lei, cu 2.952,3 milioane lei (8,0%) peste prevederile bugetare definitive, reprezintă 17,2% din totalul veniturilor încasate și 2,5% din PIB, fiind în creștere cu 19,3% față de anul 2022.

Impozitul pe venit aferent anului 2023 este format în principal din:

- impozit pe venituri din salarii în sumă de 25.234,5 milioane lei (63,0%), în creștere cu 11,1% față de anul 2022;

- impozit pe venituri din dividende în sumă de 5.997,0 milioane lei (15,0%), în creștere cu 31,9% față de anul 2022;

- impozit pe venituri din pensii în sumă de 3.536,9 milioane lei (8,8%), în creștere cu 41,8% față de anul 2022.

În structură, încasările din impozitul pe venitul din salarii înregistrează față de aceeași perioadă a anului 2022 o creștere de 11,1%, fiind influențată de măsurile privind extinderea facilităților acordate salariaților din sectorul agricol și industrie alimentară (Legea nr. 135/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative), neimpozitarea sumei de 200 lei/lună, reprezentând venituri din salarii și asimilate salariilor pentru anumite categorii de salariați¹ (O.U.G. nr. 168/2022), modificarea deducerilor personale (O.G. nr. 16/2022), majorarea salariului minim brut pe țară (H.G. nr. 900/2023)², precum și din modificarea reglementărilor facilităților fiscale pentru salariații ce desfășoară activități de creare de programe pentru calculator (Legea nr. 296/2023)³.

O evoluție pozitivă a veniturilor din această sursă a fost susținută în special de sporul încasărilor din impozitul pe veniturile din dividende⁴ (+1.400,0 milioane lei, inclusiv din încasarea dividendelor distribuite în baza situațiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu reținerea cotei de impozit de 5%, conform art.IV¹ din Legea nr. 370/2022), impozitul pe veniturile din pensii (+41,8%, creștere în care este

¹ salariații cu nivelul salariului de bază brut lunar egal cu nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată și venitul brut realizat din salarii și asimilate salariilor ce nu depășește nivelul de 4.000,0 lei inclusiv

² Hotărârea Guvernului nr. 900/2023 din 28 septembrie 2023 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată

³ Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

⁴ începând cu 1 ianuarie 2023 cota de impozitare a dividendelor se majorează de la 5% la 8% (Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 aprobată prin Legea nr. 370/2022)

inclusă majorarea valorii punctului de pensie cu 12,5%⁵), impozitul pe veniturile din jocurile de noroc și impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal (700,0 milioane lei, ca urmare a instituirii unor bareme de impunere, conform O.G. nr.16/2022).

➤ **Taxa pe valoarea adăugată** în sumă de 104.334,7 milioane lei, reprezintă 44,7% din totalul veniturilor încasate și 6,5% din PIB, a înregistrat o creștere de 10.244,1 milioane lei (10,9%) comparativ cu anul 2022.

În anul 2023, taxa pe valoarea adăugată **încasată** a fost în sumă de 134.393,3 milioane lei, iar taxa pe valoarea adăugată **restituită** (se scade) 30.279,2 milioane lei.

Comparativ cu anul 2022, în anul 2023 se constată atât o creștere cu 10,1% a veniturilor brute din TVA (exclusiv restituiri), respectiv 134.393,3 milioane lei în anul 2023 față de 122.036,5 milioane lei în anul 2022, cât și o creștere cu 8,2% a restituirilor din TVA (30.279,2 milioane lei în anul 2023, față de 27.985,7 milioane lei în anul 2022).

Evoluția volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul⁶ (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele), serie brută, în anul 2023, comparativ cu anul 2022, a înregistrat o creștere pe ansamblu, cu 1,9% datorită creșterii vânzărilor de produse nealimentare (+3,8%) și a vânzărilor de produse alimentare, băuturi și tutun (+3,6%). Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate a scăzut cu 4,4%. Valoarea schimburilor extra comunitare de bunuri⁷ (extra-UE27) a scăzut cu 11,2% la importuri și a crescut cu 0,3% la exporturi (la valori exprimate în lei) în anul 2023 comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Evoluția încasărilor din taxa pe valoare adăugată a fost influențată și de măsurile legislative instituite de la 1 ianuarie 2023, precum majorarea cotei de TVA de la 9,0% la 19,0% la băuturile nealcoolice (cu adaos de zahăr), precum și majorarea cotei de TVA de la 5,0% la 9,0% pentru serviciile de restaurant și de catering și pentru activitățile de cazare hotelieră. În cazul livrărilor de locuințe s-a modificat condiția pentru aplicarea cotei reduse de 5,0% prin modificarea plafonului de la 700.000 lei la 600.000 lei.

➤ **Accize.** Veniturile realizate din accize sunt în sumă de 37.260,3 milioane lei, reprezentând 16,0% din totalul veniturilor încasate și 2,3% din PIB.

---

⁵ majorarea valorii punctului de pensie de la 1.586 lei la 1.785 lei, începând cu data de 1 ianuarie 2023, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

⁶ comunicat de presă INS nr. 29/06 februarie 2024 - Comerț și servicii

⁷ comunicat de presă INS nr. 31/09 februarie 2024 - Comerț internațional cu bunuri (calculare interne)

Comparativ cu anul 2022 când s-au încasat 35.312,8 milioane lei, se constată o creștere de 5,5%. Gradul de realizare din accize față de programul stabilit pentru această perioadă a fost de 96,7%.

Veniturile din accize sunt formate în principal din:

- accize încasate din vânzarea produselor energetice în sumă de 15.645,8 milioane lei (42,0%), în scădere cu 2,0% (319,2 milioane lei) față de anul 2022;
- accize încasate din vânzarea produselor din tutun în sumă de 17.514,7 milioane lei (47,0%);
- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate spumoase și bere în sumă de 1.679,0 milioane lei (4,5%);
- accize încasate în vamă din importul produselor energetice în sumă de 2.227,8 milioane lei (6,0%);
- accize încasate în vamă din importul de produse din tutun în sumă de 152,1 milioane lei (0,4%);
- accize de restituit/de compensat în sumă de (125,4) milioane lei ((0,3)%).

În structură, încasările din accize au fost influențate de creșterea încasărilor la accizele pentru produsele din tutun de 10,4% (pe fondul unui nivel majorat al accizei la țigarete cu 5,2⁸ de la 1 aprilie 2023) și la accizele pentru produsele energetice de 1,1% (în condițiile în care comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate a scăzut cu 4,4%).

Gradul de realizare față de programul stabilit pentru această perioadă este de 96,8% (-1.250,0 milioane lei). Încasările lunare din accize prezintă în general o volatilitate mai ridicată, determinată de politica operatorilor economici de antrepozitare fiscală a produselor accizabile.

➤ **Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** în sumă de 4.274,3 milioane lei, reprezentând 1,8% din totalul veniturilor încasate și 0,3% din PIB, au înregistrat o creștere de 2,5% față de anul 2022 și un grad de realizare de 87,9% față de programul stabilit pentru anul 2023.

Acestea au fost formate în principal din:

- taxe pentru jocurile de noroc în sumă de 4.088,0 milioane lei (95,6%);

---

⁸ de la 594,95 lei/mia de țigarete la 625,97 lei/mia la țigarete;

- taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare în sumă de 153,3 milioane lei (3,6%);
- taxe pe activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale în sumă de 31,4 milioane lei (0,7%);
- taxe pentru prestațiile efectuate și pentru eliberarea autorizațiilor de transport în trafic internațional în sumă de 1,3 milioane lei;
- taxe speciale pentru autoturisme și autovehicule la prima înmatriculare în România (se scad) în sumă de 0,3 milioane lei.

Gradul de realizare al acestor venituri față de programul stabilit este de 87,9%, ca urmare a diferenței rezultate din estimarea încasărilor pentru anul curent din taxa de licență prevăzută prin Hotărârea Guvernului nr. 1139/2022 și încasările efective ale taxei de licență.

În structură, încasările din taxele pentru jocurile de noroc (reprezintă 95,6% din aceasta categorie de venit), înregistrează față de aceeași perioadă a anului 2022 o creștere de 17,9%, în condițiile unor majorări de taxe aprobate prin O.U.G. nr. 82/2023⁹.

➤ **Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene** în sumă de 1.713,5 milioane lei, reprezentând 0,7% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, sunt formate din taxe vamale.

Comparativ cu anul 2022, încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o scădere de 11,6% în anul 2023, fiind influențată de scăderea importurilor (Extra-UE27) cu 11,2%. Gradul de realizare a acestor venituri este de 72,5%.

➤ **Contribuții de asigurări** în sumă de 12.875,5 milioane lei, reprezintă 5,5% din totalul veniturilor încasate și sunt alcătuite din contribuțiile angajatorilor 7.619,7 milioane lei (59,2%) și contribuțiile asiguraților 5.255,8 milioane lei (40,8%).

Veniturile din contribuții de asigurări au înregistrat în anul 2023 o creștere de 19,8% față de anul anterior (2.127,0 milioane lei).

Contribuțiile angajatorilor în sumă de 7.619,7 milioane lei sunt constituite în principal din venituri din contribuția asiguratorie pentru muncă aferentă bugetului de

---

⁹ OUG nr. 82/2023 pentru modificare și completarea OUG nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, precum și pentru modificarea OUG nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și pentru modificarea și completarea OUG nr. 77/2009;

stat în sumă de 4.836,4 milioane lei (63,5)%, respectiv din vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate în sumă de 2.781,7 milioane lei (36,5%).

Contribuțiile asiguraților în sumă de 5.255,8 milioane lei sunt constituite în principal din alte contribuții pentru asigurări sociale datorate de asigurați.

➤ **Veniturile din proprietate** în sumă de 19.416,2 milioane lei, reprezentând 8,3% din totalul veniturilor încasate, au înregistrat o creștere de 4,3% comparativ cu anul precedent (18.614,9 milioane lei).

Aceste venituri sunt formate în principal din:

- venituri din dividende în sumă de 7.670,9 milioane lei (39,5%), au crescut cu 8,7% față de anul 2022;

- venituri din concesiuni și închirieri în sumă de 2.330,1 milioane lei (12,0%), au scăzut cu 53,2% față de anul 2022;

- vărsăminte din veniturile nete ale B.N.R. în sumă de 1.031,2 milioane lei (5,3%), au scăzut cu 69,3% față de anul 2022;

- venituri din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în sumă de 820,4 milioane lei (4,2%), au crescut cu 18,9% față de anul 2022.

➤ **Venituri din prestări de servicii și alte activități** în sumă de 507,0 milioane lei reprezentând 0,2% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din prestări de servicii în sumă de 196,5 milioane lei (38,8%), taxe consulare în sumă de 127,8 milioane lei (25,2%), venituri din despăgubiri în sumă de 76,5 milioane lei (15,1%) și venituri din recuperarea cheltuielilor judiciare avansate de stat în sumă de 67,8 milioane lei (13,4%).

➤ **Amenzi, penalități și confiscări**, în sumă de 1.279,3 milioane lei, reprezentând 0,5% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, în sumă de 829,5 milioane lei (64,8%).

➤ **Diverse venituri**, în sumă de 1.008,9 milioane lei, reprezentând 0,4% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din alte venituri în sumă de 389,3 milioane lei, venituri din aplicarea prescripției extinctive în sumă de 203,4 milioane lei, sume reprezentând ajutorul comunitar pentru furnizarea laptelui, produselor lactate și

a fructelor în instituțiile școlare în sumă de 85,0 milioane lei și compensația de carburanți (se scad) în sumă de 355,0 milioane lei.

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 311,3 milioane lei, cu 43,3 milioane lei (12,2%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,1% în totalul veniturilor și sunt formate în principal din:

- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare în sumă de 251,9 milioane lei (80,9%);
- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului în sumă de 20,7 milioane lei (6,6%);
- venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice în sumă de 15,6 milioane lei (5,0%);
- alte venituri din valorificarea unor bunuri în sumă de 12,6 milioane lei (4,0%);
- venituri rezultate din garanțiile acordate și plătite instituțiilor de credit în cadrul programului “Prima casă/Noua casă” în sumă de 7,0 milioane lei (2,2%);
- venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în sumă de 0,5 milioane lei (0,2%).

III. OPERAȚIUNI FINANCIARE în sumă de 1.328,2 milioane lei, reprezintă 0,6% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB.

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020, în sumă de 23.378,0 milioane lei, cu 13.532,7 milioane lei (36,7%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 10,0% în totalul veniturilor încasate, 1,5% din PIB și sunt formate în principal din sume primite din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) în sumă de 9.408,7 milioane lei (40,2%), Fondul de Coeziune (FC) în sumă de 3.665,4 milioane lei (15,7%), Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală (FEADR) în sumă de 5.028,1 milioane lei (21,5%), Fondul Social European (FSE) în sumă de 1.877,9 milioane lei (8,0%), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) în sumă de 1.622,3 milioane lei (6,9%).

B. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2023 în sumă de 345.306,8 milioane lei, sunt cu 17.884,5 milioane lei (4,9%) sub nivelul creditelor bugetare definitive, iar față de anul 2022 au înregistrat o creștere de 9,5%, respectiv 29.939,5 milioane lei.

În *structură economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 5.

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
TOTAL CHELTUIELI :	315.367,3	345.306,8	100,0	100,0	22,4	21,5
- Cheltuieli de personal	59.330,5	68.498,8	18,8	19,8	4,2	4,3
- Bunuri și servicii	13.295,2	11.449,8	4,2	3,3	0,9	0,7
- Dobânzi	27.861,3	28.560,2	8,8	8,3	2,0	1,8
- Subvenții	12.461,9	11.605,9	3,9	3,4	0,9	0,7
- Transferuri între unități ale administrației publice	51.480,7	51.140,7	16,3	14,8	3,7	3,2
- Alte transferuri	24.340,2	25.689,3	7,7	7,4	1,7	1,6
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile(FEN) postaderare	1.682,0	11.272,2	0,5	3,3	0,1	0,7
- Asistență socială	63.093,5	67.947,5	20,0	19,7	4,5	4,2
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	43.059,7	46.522,6	13,7	13,5	3,1	2,9
- Alte cheltuieli	5.943,4	6.987,2	1,9	2,0	0,4	0,4
- Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR	223,4	2.339,5	0,1	0,7	-	0,2
- Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR	1.693,1	3.812,6	0,5	1,1	0,1	0,3
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	507,9	760,9	0,2	0,2	-	-
- Active nefinanciare	9.074,8	8.446,3	2,9	2,4	0,6	0,5
- Active financiare	1.329,9	297,1	0,4	0,1	-	-

- Împrumuturi	170,0	-	0,1	-	-	-
- Rambursări de credite	1.505,9	1.386,2	0,5	0,4	0,1	0,1
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(1.686,1)	(1.410,0)	(0,5)	(0,4)	(0,1)	(0,1)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023 este de 1.605.591,1 milioane lei.

ANALIZA PRINCIPALELOR CHELTUIELI ALE BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2023, analizate în structură, se prezintă astfel:

I. Cheltuieli de personal în sumă de 68.498,8 milioane lei, reprezintă 19,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o creștere de 15,5% comparativ cu 31 decembrie 2022.

II. Bunuri și servicii în sumă de 11.449,8 milioane lei, reprezintă 3,3% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o scădere de 13,9% comparativ cu 31 decembrie 2022.

În cadrul acestora o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru bunuri și servicii 29,2% (3.338,4 milioane lei), finanțarea unor acțiuni de sănătate din cadrul unităților sanitare din rețeaua administrației publice locale 24,4% (2.795,8 milioane lei), alte cheltuieli 12,6% (1.441,8 milioane lei), medicamente și materiale sanitare 4,0% (461,3 milioane lei).

III. Dobânzi în sumă de 28.560,2 milioane lei, reprezintă 8,3% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și înregistrează o creștere de 2,5% comparativ cu 31 decembrie 2022.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată o dețin dobânzile aferente datoriei publice interne 62,6% (17.891,6 milioane lei) și dobânzile aferente datoriei publice externe 36,7% (10.471,5 milioane lei).

IV. Subvenții în sumă de 11.605,9 milioane lei, reprezintă 3,4% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și au înregistrat la 31 decembrie 2023 o scădere de 6,9% comparativ cu anul 2022.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată dețin subvențiile pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale al consumatorilor noncasnici 52,1% (6.049,0 milioane lei), subvențiile pentru sprijinirea producătorilor agricoli 19,4% (2.254,1 milioane lei), subvențiile pentru susținerea transportului feroviar public de călători 18,1% (2.095,9 milioane lei), subvențiile pentru transportul de călători cu metroul 7,0% (807,3 milioane lei).

VI. Transferuri între unități ale administrației publice în sumă de 51.140,7 milioane lei, reprezintă 14,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, fiind formate din:

- transferuri curente în sumă 45.021,5 milioane lei (88,0%), din care pondere importantă au transferurile din bugetul de stat către/privind:
  - bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 11.403,2 milioane lei (25,3%);
  - bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 8.942,1 milioane lei (19,9%);
  - instituții publice în sumă de 8.596,4 milioane lei (19,1%);
  - finanțarea de bază a învățământului superior în sumă de 5.760,4 milioane lei (12,8%);
  - acțiuni de sănătate în sumă de 2.947,3 (6,5%);
  - întreținerea și funcționarea/exploatarea infrastructurii feroviare publice în sumă de 1.970,2 milioane lei (4,4%);
  - bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru acoperirea deficitului rezultat din aplicarea prevederilor legale referitoare la concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate în sumă de 1.421,8 milioane lei (3,2%).
- transferuri de capital în sumă 6.119,3 milioane lei (12,0%), din care pondere importantă au transferurile din bugetul de stat către:
  - Programul național de investiții Anghel Saligny în sumă de 2.403,3 milioane lei (39,3%);
  - Programul Național de Dezvoltare Locală în sumă de 2.397,4 milioane lei (39,2%);

- aparatură medicală și echipamente de comunicații în urgență în sumă de 188,6 milioane lei (3,1%);
- transferuri pentru finanțarea investițiilor la spitale în sumă de 162,0 milioane lei (2,6%);
- transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale pentru finanțarea aparatului medical și echipamentelor de comunicații în urgență în sănătate în sumă de 212,5 milioane lei (3,5%);
- Programul pentru construcții de locuințe și săli de sport în sumă de 196,6 milioane lei (3,2%).

La 31 decembrie 2023 cheltuielile privind transferurile între unități ale administrației publice au înregistrat o scădere de 0,7% comparativ cu anul 2022.

VII. Alte transferuri în sumă de 25.689,3 milioane lei, reprezentând 7,4% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, au fost acordate pentru:

- contribuția României la bugetul Uniunii Europene în sumă de 13.839,4 milioane lei (53,9%) din care pondere mai însemnată o au contribuțiile din resursa VBN în sumă de 8.919,0 milioane lei (64,4%), contribuțiile din taxe vamale în sumă de 1.346,5 milioane lei (9,7%), contribuțiile din resursa TVA în sumă de 1.707,2 milioane lei (12,3%);
- transferuri interne în sumă de 10.660,2 milioane lei (41,5%), din care pondere importantă au transferurile către întreprinderi în cadrul schemelor de ajutor de stat în sumă 2.545,7 milioane lei (23,9%), investiții ale agenților economici cu capital de stat în sumă de 3.314,3 milioane lei (31,1%), finanțarea proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare în sumă de 1.451,7 milioane lei (13,6%), alte transferuri curente interne în sumă de 927,8 milioane lei (8,7%);
- transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale) în sumă de 1.189,7 milioane lei (4,6%).

VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare în sumă de 11.272,2 milioane lei, reprezintă 3,3% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Din această sumă, 4.232,8 milioane lei (37,6%) au fost utilizați de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, 1.468,7 milioane lei (13,0%) de Ministerul

Transporturilor și Infrastructurii, 5.512,8 milioane lei (48,9%) de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Programe finanțate din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA), aferent cadrului financiar 2023 - 2027, în sumă de 5.512,2 milioane lei (48,9%);
- Programe finanțate din Fondul Social European Plus (FSE+), aferente cadrului financiar 2021-2027, în sumă de 4.051,7 milioane lei (35,9%);
- Programe finanțate din Fondul de Coeziune (FC), aferente cadrului financiar 2021-2027, în sumă de 1.081,2 milioane lei (9,6%);
- Transferuri din bugetul de stat necesare susținerii derulării proiectelor finanțate în cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei, în sumă de 126,9 milioane lei (1,1%).

IX. Asistență socială în sumă de 67.947,5 milioane lei, reprezintă 19,7% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o creștere de 7,7% comparativ cu 31 decembrie 2022.

Din totalul plăților, suma de 53.188,8 milioane lei, respectiv 78,3%, a fost utilizată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale reprezentând asigurări sociale și ajutoare sociale.

X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020 în sumă de 46.522,6 milioane lei, reprezintă 13,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Din această sumă, 10.365,2 milioane lei (reprezentând 22,3% din totalul sumei) au fost utilizați de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, 10.520,2 milioane lei (22,6%) de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, 9.578,1 milioane lei (20,6%) de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, 3.119,0 milioane lei (6,7%) de către Ministerul Afacerilor Interne și 9.216,0 milioane lei (19,8%) de către Ministerul Finanțelor-Acțiuni Generale.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Programe din Fondul de Coeziune (FC), în sumă de 10.582,8 milioane lei (22,8%);

- Sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocată de Uniunea Europeană în perioada de programare 2014-2020, în sumă de 9.216,0 milioane lei (19,8%);
- Transferuri din bugetul de stat către AFIR pentru susținerea proiectelor din PNDR 2014-2020, în sumă de 5.989,5 milioane lei (12,9%);
- Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), în sumă de 4.743,1 milioane lei (10,2%);
- Programe din Fondul Social European (FSE), în sumă de 3.921,4 milioane lei (8,4%).

XI. Alte cheltuieli în sumă de 6.987,2 milioane lei, reprezintă 2,0% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, și sunt formate în principal din:

- burse în sumă de 2.356,8 milioane lei (33,7%);
- despăgubiri civile în sumă 1.699,0 milioane lei (24,3%);

Din totalul plăților cu despăgubirile civile, suma de 1.475,5 milioane lei, respectiv 86,8% a fost utilizată de Ministerul Finanțelor, în principal pentru: achitarea de despăgubiri în baza legilor de restituire a proprietăților; despăgubiri provenite din aplicarea legislației privind creanțele fiscale administrate de Ministerul Finanțelor și Agenția Națională de Administrare Fiscală; alte daune stabilite ca fiind datorate de Ministerul Finanțelor și de Agenția Națională de Administrare Fiscală, în nume propriu sau în reprezentarea intereselor statului, pe baza hotărârilor executorii ale instanțelor judecătorești sau arbitrale, precum și obligațiile bănești ale statului român, născute din aplicarea Convenției europene a drepturilor omului și constatate prin acorduri de soluționare amiabilă, prin decizii ale Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei și hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

- contribuția statului la salarizarea personalului de cult în sumă de 1.035,7 milioane lei (14,8%);
- susținerea cultelor în sumă de 446,8 milioane lei (6,4%);
- sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate în sumă de 240,8 milioane lei (3,4%);
- sprijinirea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale altele decât cele care primesc subvenții de la bugetul de stat în sumă de 236,8 milioane lei (3,4%).

XII. Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR în sumă de 2.339,5 milioane lei, reprezintă 0,7% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Din această sumă, 1.106,3 milioane lei (47,3%) au fost utilizați de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, iar 354,6 milioane lei (15,2%) au fost utilizați de către Ministerul Educației.

XIII. Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR în sumă de 3.812,6 milioane lei, reprezintă 1,1% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Din această sumă, 2.600,9 milioane lei (68,2%) au fost utilizați de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, iar 860,4 milioane lei (22,6%) au fost utilizați de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

XIV. Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă în sumă de 760,9 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Din această sumă, 143,1 milioane lei (18,8%) au fost utilizați de Ministerul Educației pentru proiectele privind educația timpurie și învățământul secundar, 235,4 milioane lei (30,9%) de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, 77,5 milioane lei (10,2%) au fost utilizați de către Ministerul Afacerilor Interne, 120,2 milioane lei (15,8%) au fost utilizați de către Ministerul Sănătății pentru proiecte privind reforma sistemului sanitar - îmbunătățirea calității și eficienței sistemului de sănătate.

La 31 decembrie 2023 cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă au înregistrat o creștere de 49,8% comparativ cu 31 decembrie 2022.

XV. Active nefinanciare în sumă de 8.446,3 milioane lei, reprezintă 2,4% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

La 31 decembrie 2023 cheltuielile cu activele nefinanciare au înregistrat o scădere de 6,9% comparativ cu 31 decembrie 2022.

În cadrul activelor nefinanciare, o pondere semnificativă au cheltuielile pentru active fixe 87,6% (7.398,7 milioane lei), din care: alte active fixe 73,9% (5.465,7 milioane lei), construcțiile 16,9% (1.253,8 milioane lei), iar mașini, echipamente și mijloace de transport 7,9% (538,0 milioane lei).

Din totalul cheltuielilor cu activele nefinanciare ale bugetului de stat, suma de 6.546,6 milioane lei (77,5%) a fost utilizată de Ministerul Apărării Naționale pentru

achiziții de active fixe și reparații capitale la tehnica de luptă, în scopul creșterii capacității operaționale a Armatei Române, 281,0 milioane lei (3,3%) de Ministerul Afacerilor Interne și suma de 116,6 milioane lei (1,4%) de către Ministerul Educației, în principal, pentru lucrări de investiții în continuare ale instituțiilor de învățământ superior de stat și preuniversitar de stat.

XVI. Active financiare în sumă de 297,0 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și înregistrează o scădere de 77,7% față de perioada similară a anului 2022.

XVIII. Împrumuturi în sumă de 0,002 milioane lei, înregistrând o scădere de 100,0% comparativ cu perioada similară a anului 2022.

XIX. Rambursări de credite în sumă de 1.386,2 milioane lei, reprezintă 0,4% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și au înregistrat o scădere cu 7,9% comparativ cu anul 2022.

Din această sumă, 1.221,4 milioane lei, circa 88,1% a fost plătită de Ministerul Finanțelor-Acțiuni Generale pentru rambursări de credite în contul împrumuturilor preluate/contractate de Ministerul Finanțelor în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Execuția cheltuielilor bugetului de stat structurate pe părți, capitole se prezintă astfel:

Tabel 6.

- milioane lei -

	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI :	363.191,3	345.306,8	95,0
Partea a I-a SERVICII PUBLICE GENERALE	100.877,3	95.727,1	94,8
Autorități publice și acțiuni externe	42.270,0	40.415,7	95,6
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	3.052,7	2.616,1	85,6
Alte servicii publice generale	3.656,2	2.121,6	58,0
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	30.550,5	29.933,7	97,9
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	21.347,9	20.640,0	96,6
Partea a II-a APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI	55.769,5	50.163,9	89,9

SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ			
Apărare	20.603,1	16.191,2	78,5
Ordine publică și siguranță națională	35.166,4	33.972,7	96,6
Partea a III-a CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE	128.242,6	125.102,8	97,5
Învățământ	38.401,6	37.482,7	97,6
Sănătate	14.229,5	12.875,4	90,4
Cultură, recreere și religie	5.212,9	4.899,4	93,9
Asigurări și asistență socială	70.398,6	69.845,3	99,2
Partea a IV-a SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUIȚE, MEDIU ȘI APE	13.693,1	13.200,3	96,4
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	9.459,9	9.287,3	98,1
Protecția mediului	4.233,2	3.913,0	92,4
Partea a V-a ACȚIUNI ECONOMICE	64.608,8	61.112,7	94,5
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	13.182,1	12.451,7	94,4
Combustibili și energie	2.518,9	1.708,2	67,8
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	340,5	328,3	96,4
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	24.802,6	23.406,6	94,3
Transporturi	23.223,6	22.779,4	98,0
Comunicații	161,8	114,4	70,7
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	339,2	308,9	91,0
Alte acțiuni economice	40,1	15,2	37,9

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2023.

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 7:

Tabel 7.

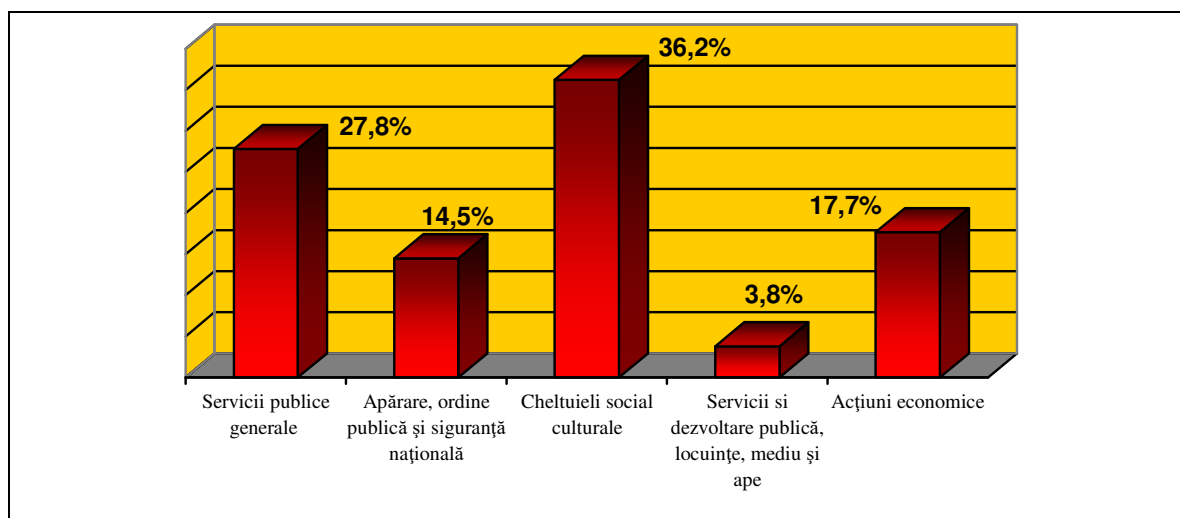
- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
TOTAL CHELTUIELI din care :	315.367,3	345.306,8	100,0	100,0	22,3	21,5
Partea I-a Servicii Publice Generale, din care :	92.460,8	95.727,1	29,3	27,8	6,5	6,0
Autorități publice și acțiuni externe	36.095,2	40.415,7	11,4	11,7	2,6	2,5
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	29.414,4	29.933,7	9,3	8,7	2,1	1,9
Transferuri cu caracter general între diferite	22.165,0	20.640,0	7,0	6,0	1,6	1,3

nivele ale administrației						
Partea a II-a						
Apărare, ordine publică și siguranță națională	43.684,0	50.163,9	13,9	14,5	3,1	3,1
Apărare	15.637,7	16.191,2	5,0	4,7	1,1	1,0
Ordine publică și siguranță națională	28.046,3	33.972,7	8,9	9,8	2,0	2,1
Partea a III-a						
Cheltuieli social culturale	113.776,9	125.102,8	36,1	36,2	8,1	7,8
Învățământ	30.764,2	37.482,7	9,7	10,9	2,2	2,3
Sănătate	13.873,4	12.875,4	4,4	3,7	1,0	0,8
Cultură, recreere și religie	4.302,3	4.899,4	1,4	1,4	0,3	0,3
Asigurări și asistență socială	64.837,0	69.845,3	20,6	20,2	4,6	4,4
Partea a IV-a						
Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	10.099,0	13.200,3	3,2	3,8	0,7	0,8
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	8.242,3	9.287,3	2,6	2,7	0,6	0,6
Protecția mediului	1.856,7	3.913,0	0,6	1,1	0,1	0,2
Partea a V-a						
Acțiuni economice, din care:	55.346,6	61.112,7	17,5	17,7	3,9	3,8
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	22.079,2	23.406,6	7,0	6,8	1,6	1,5
Transporturi	18.930,6	22.779,4	6,0	6,6	1,3	1,4

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023 este de 1.605.591,1 milioane lei.

Grafic 2. Principalele cheltuieli ale bugetului de stat structurate pe părți, capitol

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale în sumă de 95.727,1 milioane lei, reprezintă 27,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 6,0% din PIB și cuprind:

1. **Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe** în sumă de 40.415,7 milioane lei (42,2%), cu 4,4% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 2,5% din PIB. În cadrul acestor cheltuieli sunt cuprinse:

- autorități executive și legislative în sumă de 17.360,3 milioane lei (43,0%) și cuprind:
  - autorități executive în sumă de 15.784,3 milioane lei (90,9%);
  - autorități legislative în sumă de 773,5 milioane lei (4,5%);
  - alte organe ale autorităților publice în sumă de 696,7 milioane lei (4,0%);
  - administrația prezidențială în sumă de 105,8 milioane lei (0,6%);
- contribuția la bugetul U.E. în sumă de 13.839,4 milioane lei (34,2%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru;
- cofinanțarea fondurilor primite de la Uniunea Europeană în sumă de 9.216,0 milioane lei (22,8%).

2. **Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare** în sumă de 2.616,1 milioane lei (2,7%), cu 14,3% sub nivelul creditelor bugetare definitive, au fost efectuate pentru:

- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale în sumă de 2.281,5 milioane lei (87,2%);
- cercetare fundamentală (de bază) în sumă de 334,6 milioane lei (12,8%).

3. **Alte servicii publice generale** în sumă de 2.121,6 milioane lei (2,2%), cu 42,0% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate în principal pentru:

- alte servicii publice generale în sumă de 2.089,9 milioane lei (98,5%);
- sume rezultate din executarea garanțiilor acordate din bugetul de stat în sumă de 139,8 milioane lei (6,6%);
- asistență națională externă pentru dezvoltare în sumă de 82,5 milioane lei (3,9%);
- Fondul Național de Preaderare în sumă de (199,7) milioane lei ((9,4%).

4. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în sumă de 29.933,7 milioane lei (31,3%), cu 2,0% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 1,9% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- dobânzi aferente datoriei publice interne în sumă de 17.891,6 milioane lei (59,8%);
- dobânzi aferente datoriei publice externe în sumă de 10.454,9 milioane lei (34,9%);
- dobânzi aferente împrumuturilor preluate/contractate de MFP în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, în sumă de 197,1 milioane lei (0,7%);
- alte dobânzi în sumă de 14,0 milioane lei.

5. Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației în sumă de 20.640,0 milioane lei (21,6%), reprezintă 1,3% din PIB și au fost efectuate în principal pentru următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 11.403,2 milioane lei (55,3%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 9.170,6 milioane lei (44,4%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetele locale din Fondul de Intervenție în sumă de 66,2 milioane lei (0,3%).

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 50.163,9 milioane lei, reprezintă 14,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 3,1% din PIB, având următoarele destinații:

1. Cheltuielile pentru apărare în sumă de 16.191,2 milioane lei (32,3%), reprezintă 1,0% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- apărare națională în sumă de 15.064,2 milioane lei (93,0%);
- administrația centrală în sumă de 645,1 milioane lei (4,0%);
- participarea la misiuni și operațiuni militare în afara teritoriului statului român în sumă de 268,0 milioane lei (1,7%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării în sumă de 145,4 milioane lei (0,9%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare în sumă de 68,5 milioane lei (0,4%).

2. **Ordine publică și siguranță națională**, în sumă de 33.972,7 milioane lei (67,7%), reprezintă 2,1% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

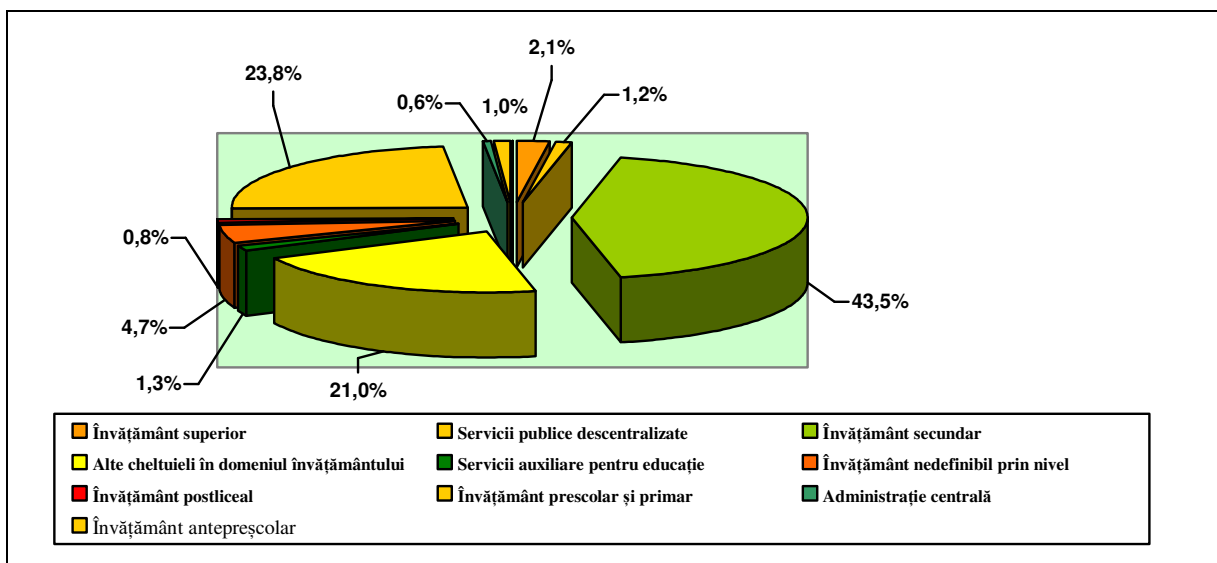
- ordine publică în sumă de 11.948,7 milioane lei (35,2%) din care pentru: poliție 7.427,7 milioane lei (62,2%), jandarmerie 2.696,0 milioane lei (22,5%), pază și supravegherea frontierei 1.825,0 milioane lei (15,3%);
- autorități judecătorești în sumă de 5.696,1 milioane lei (16,8%);
- siguranță națională în sumă de 5.432,3 milioane lei (16,0%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor în sumă de 4.618,5 milioane lei (13,6%);
- alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale în sumă de 2.831,5 milioane lei (8,3%);
- penitenciare în sumă de 1.876,6 milioane lei (5,5%);
- administrația centrală în sumă de 1.551,1 milioane lei (4,6%).

III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, în sumă de 125.102,8 milioane lei, reprezintă 36,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 7,8% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Învățământ** în sumă de 37.482,7 milioane lei (30,0%), reprezintă 2,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- învățământ secundar în sumă de 16.288,0 milioane lei (43,5%);
- învățământ preșcolar și primar în sumă de 8.936,5 milioane lei (23,8%);
- alte cheltuieli în domeniul învățământului în sumă de 7.875,4 milioane lei (21,0%);
- învățământ nedefinibil prin nivel în sumă de 1.744,5 milioane lei (4,7%);
- învățământ superior în sumă de 784,0 milioane lei (2,1%);
- servicii auxiliare pentru educație în sumă de 499,3 milioane lei (1,3%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 448,5 milioane lei (1,2%);
- învățământ antepreșcolar în sumă de 391,5 milioane lei (1,0%);
- învățământ postliceal în sumă de 285,8 milioane lei (0,8%);
- administrație centrală în sumă de 229,2 milioane lei (0,6%).

Grafic 3. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ în totalul capitolului “Învățământ”

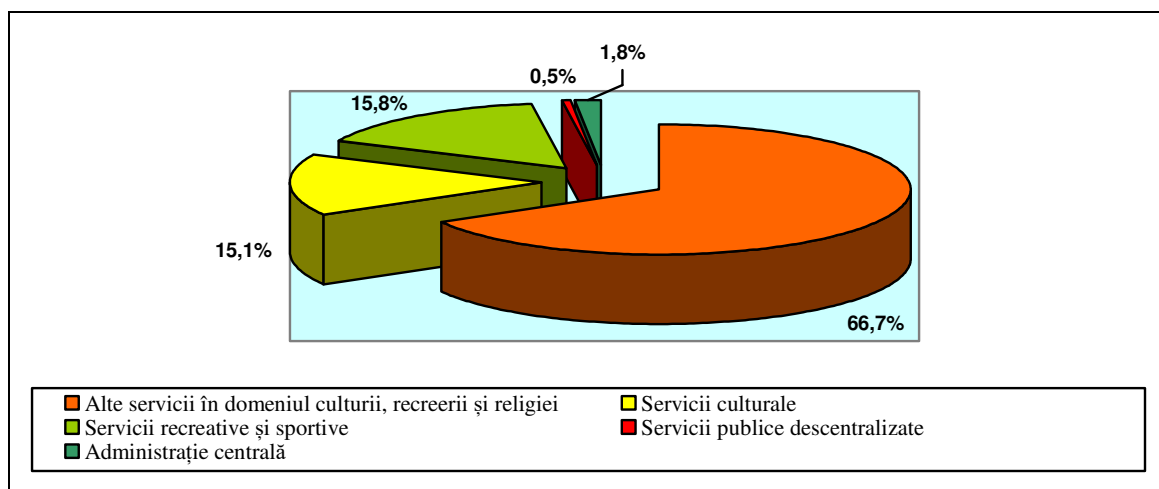
2. **Sănătate** în sumă de 12.875,4 milioane lei (10,3%), reprezintă 0,8% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății în sumă de 11.552,8 milioane lei (89,7%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 387,2 milioane lei (3,0%);
- hematologie și securitate transfuzională în sumă de 276,7 milioane lei (2,1%);
- administrația centrală în sumă de 181,5 milioane lei (1,4%);
- servicii de sănătate publică în sumă de 174,0 milioane lei (1,4%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi în sumă de 163,6 milioane lei (1,3%).

3. **Cultură, recreere și religie** în sumă de 4.899,4 milioane lei (3,9%) reprezintă 0,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei în sumă de 3.269,2 milioane lei (66,7%);
- servicii recreative și sportive în sumă de 776,4 milioane lei (15,8%);
- servicii culturale în sumă de 740,9 milioane lei (15,1%);
- administrație centrală în sumă de 90,4 milioane lei (1,8%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 22,4 milioane lei (0,5%).

Grafic 4. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie în totalul capitolului “Cultură, recreere și religie”

4. **Asigurări și asistență socială** în sumă de 69.845,3 milioane lei (55,8%), reprezintă 4,4% din PIB și a fost efectuată pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe în sumă de 32.897,8 milioane lei (47,1%);
- asistență socială pentru familie și copii în sumă de 21.673,6 milioane lei (31,0%);
- prevenirea excluderii sociale în sumă de 7.321,2 milioane lei (10,5%);
- asistență socială în caz de boli și invalidități în sumă de 6.106,3 milioane lei (8,7%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale în sumă de 846,6 milioane lei (1,2%);
- administrație centrală în sumă de 476,0 milioane lei (0,7%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 443,6 milioane lei (0,6%);
- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare în sumă de 62,0 milioane lei;
- ajutoare pentru urmași în sumă de 18,2 milioane lei.

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE în sumă de 13.200,3 milioane lei, reprezintă 3,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 0,8% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Locuințe, servicii și dezvoltare publică**, suma de 9.287,3 milioane lei (70,4%) reprezintă 0,6% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale în sumă de 4.814,3 milioane lei (51,8%);
- locuințe în sumă de 3.584,2 milioane lei (38,6%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice în sumă de 888,8 milioane lei (9,6%).

2. **Protecția mediului** în sumă de 3.913,0 milioane lei (29,6%), reprezintă 0,2% din PIB și a fost efectuată pentru:

- administrația centrală în sumă de 3.164,3 milioane lei (80,9%);
- reducerea și controlul poluării în sumă de 748,7 milioane lei (19,1%).

V. ACȚIUNI ECONOMICE în sumă de 61.112,7 milioane lei, reprezintă 17,7% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 3,8% din PIB și au fost efectuate cu următoarele destinații:

1. **Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă**, suma de 12.451,7 milioane lei (20,4%) a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale în sumă de 6.467,3 milioane lei (51,9%);
- programe de dezvoltare regională și socială în sumă de 3.207,4 milioane lei (25,8%);
- ajutoare de stat în sumă de 2.026,1 milioane lei (16,3%);
- meteorologie în sumă de 239,0 milioane lei (1,9%);
- sistemul național antigrindină în sumă de 225,3 milioane lei (1,8%);
- rezerve de stat și de mobilizare în sumă de 181,3 milioane lei (1,5%);
- susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale în sumă de 55,0 milioane lei (0,4%);
- administrație centrală în sumă de 50,3 milioane lei (0,4%).

2. **Combustibili și energie** în sumă de 1.708,2 milioane lei (2,8%), fiind utilizată în special pentru alte cheltuieli privind combustibili și energia.

3. **Industria extractivă, prelucrătoare și construcții** în sumă de 328,3 milioane lei (0,5%).

4. **Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare** în sumă de 23.406,6 milioane lei (38,3%), reprezintă 1,5% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii în sumă de 16.889,1 milioane lei (72,1%);
- agricultură în sumă de 4.484,2 milioane lei (19,2%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 1.700,2 milioane lei (7,3%);
- silvicultură în sumă de 259,2 milioane lei (1,1%);
- administrația centrală în sumă de 73,9 milioane lei (0,3%).

5. **Transporturi** în sumă de 22.779,4 milioane lei (37,3%), reprezintă 1,4% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- transport rutier în sumă de 12.782,1 milioane lei (56,1%);
- transport feroviar în sumă de 8.412,0 milioane lei (36,9%);
- transport aerian în sumă de 741,7 milioane lei (3,2%);
- transport pe apă în sumă de 695,2 milioane lei (3,1%);
- administrație centrală în sumă de 137,5 milioane lei (0,6%);
- alte cheltuieli în domeniul transporturilor în sumă de 10,9 milioane lei (0,1%).

6. **Comunicații** în sumă de 114,4 milioane lei (0,2%).

7. **Cercetare și dezvoltare în domeniul economic** în sumă de 308,9 milioane lei (0,5%), din care:

- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii în sumă de 212,4 milioane lei (68,7%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei în sumă de 96,5 milioane lei (31,3%).

8. **Alte acțiuni economice** în sumă de 15,2 milioane lei, reprezentând cheltuieli efectuate pentru turism.

C. DEFICITUL BUGETULUI DE STAT

Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2023, s-a încheiat cu un deficit de 111.845,6 milioane lei.

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2023 comparativ cu 31 decembrie 2022 (când deficitul bugetar a fost de 93.164,6 milioane lei), se constată o creștere de 20,0%, în valori absolute 18.681,0 milioane lei.

Deficitul bugetului de stat pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 8:

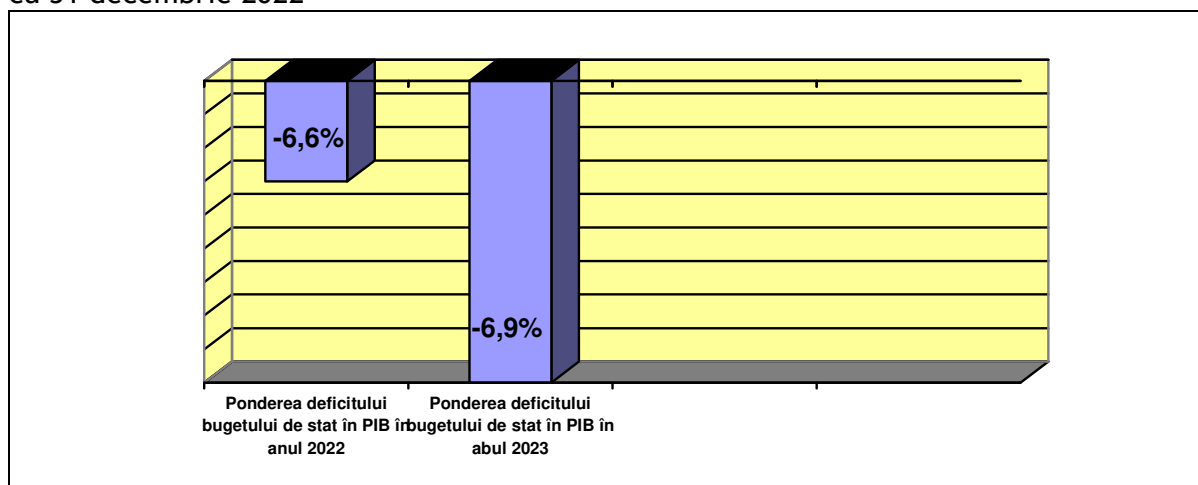
Tabel 8.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2022	2023	2022	2023
Deficit	(93.164,6)	(111.845,6)	(6,6)	(6,9)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023 este de 1.605.591,1 milioane lei.

Grafic 5. Ponderea deficitului bugetului de stat în PIB la 31 decembrie 2023 comparativ cu 31 decembrie 2022

D. EXECUȚIA BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE PE ANUL 2023

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate funcționează în baza Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023, a fost aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022.

În indicatori sintetici, execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023, se prezintă astfel:

Tabel 9.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi/Credite bugetare aprobate prin Legea nr.368/2022	Prevederi/Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	%
A	1	2	3	4=3/2
Venituri	54.157,5	59.948,1	59.716,5	99,6
Cheltuieli	54.157,5	59.948,1	59.716,5	99,6
Excedent(+)/ Deficit (-)	-	-	-	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023.

Analizând execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2023 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 59.716,5 milioane lei, sunt cu 231,6 milioane lei (0,4%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate în sumă de 59.716,5 milioane lei, sunt cu 231,6 milioane lei (0,4%) sub nivelul creditelor bugetare definitive.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2023, în sumă de 59.716,5 milioane lei, se prezintă astfel:

Tabel 10.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	%
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL	59.948,1	59.716,5	99,6
I. VENITURI CURENTE	48.868,2	48.958,7	100,1
A4. Impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.223,3	4.486,0	139,1
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI, din care:	45.620,4	44.398,2	97,3
- contribuțiile angajatorilor	2.589,8	2.389,7	92,2
- contribuțiile asiguraților	43.030,6	42.008,5	97,6
C. VENITURI NEFISCALE, din care:	24,5	74,5	304,5

C1. Venituri din proprietate	2,0	1,5	77,5
C2. Vânzări de bunuri și servicii	22,5	73,0	324,1
IV. SUBVENȚII, din care:	10.989,9	10.364,2	94,3
Subvenții de la bugetul de stat	10.989,9	10.364,2	94,3
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLAȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	-	-	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	(4,2)	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLAȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	90,0	397,8	441,8

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023.

Realizarea principalelor venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 11:

Tabel 11.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
VENITURI TOTAL, din care:	54.859,8	59.716,5	100,0	100,0	3,9	3,7
I. VENITURI CURENTE	43.719,0	48.958,7	79,7	82,0	3,1	3,1
A4. Impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.732,3	4.486,0	6,8	7,5	0,3	0,3
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI, din care:	39.934,6	44.398,2	72,8	74,4	2,8	2,8
- contribuțiile angajatorilor	1.968,1	2.389,7	3,6	4,0	0,1	0,2
- contribuțiile asiguraților	37.966,5	42.008,5	69,2	70,4	2,7	2,6
C. VENITURI NEFISCALE, din care:	52,1	74,5	0,1	0,1	-	-
C1. Venituri din proprietate	2,3	1,5	-	-	-	-
C2. Vânzări de bunuri și servicii	49,8	73,0	0,1	0,1	-	-
IV SUBVENȚII, din care:	11.036,3	10.364,2	20,1	17,3	0,8	0,6
Subvenții de la bugetul de stat	11.036,3	10.364,2	20,1	17,3	0,8	0,6
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLAȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	(3,3)	-	-	-	-	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	106,3	(4,2)	0,2	-	-	-

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	1,5	397,8	-	0,7	-	-
---	-----	-------	---	-----	---	---

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023, 1.605.591,1 milioane lei.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, la 31 decembrie 2023 comparativ cu 31 decembrie 2022, prezintă o creștere totală de 8,9% (4.856,7 milioane lei).

Principalele surse de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate sunt următoarele:

- **impozite și taxe pe bunuri și servicii** în sumă de 4.486,0 milioane lei, reprezintă 7,5% din totalul veniturilor încasate, 0,3% din PIB și înregistrează o creștere de 20,2% comparativ cu anul 2022;

- **contribuții de asigurări** în sumă de 44.398,2 milioane lei, reprezintă 74,4% din totalul veniturilor încasate, 2,8% din PIB și sunt alcătuite din: contribuțiile angajatorilor 2.389,7 milioane lei (5,4%) și contribuțiile asiguraților 42.008,5 milioane lei (94,6%). Evoluția încasărilor din contribuții de asigurări a fost influențată de măsurile privind extinderea facilităților fiscale acordate în sectorul agricol și industrie alimentară (Legea nr. 135/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative), neincluderea în baza lunară de calcul a contribuțiilor sociale obligatorii a sumei de 200,0 lei/lună, reprezentând venituri din salarii și asimilate salariilor (O.U.G. nr. 168/2022)¹⁰, încetarea de la plată a contribuțiilor de asigurări sociale pentru veniturile din pensii mai mari de 4.000 lei (Decizia CCR nr.650/15.12.2022 privind neconstituționalitatea dispozițiilor O.U.G. nr.130/2021)¹¹, restituirea începând cu data de 1 martie 2023 a sumei reținute cu titlul de contribuții de asigurări sociale din veniturile din pensii (efect bugetar de - 0,7 miliarde lei, conform O.U.G. nr.4/2023)¹², precum și efectul modificării reglementărilor privind facilitățile fiscale acordate salariaților din sectorul construcției, agricol, industria

¹⁰ O.U.G. nr.168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

¹¹ O.U.G. nr.130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

¹² O.U.G. nr.4/2023 privind stabilirea unor măsuri de restituire a unor contribuții de asigurări sociale de sănătate

alimentară și a activităților de creare de programe pentru calculator (O.U.G nr. 93/2023¹³ și Legea nr. 296/2023¹⁴).

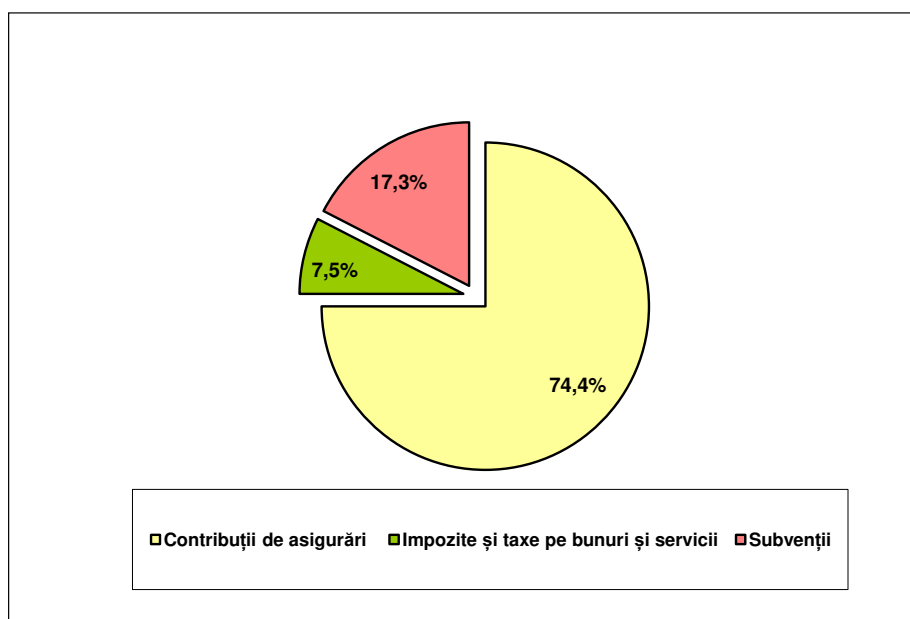
- **venituri nefiscale** în sumă de 74,5 milioane lei, sunt formate din venituri din proprietate în sumă de 1,5 milioane lei și din venituri din vânzări de bunuri și servicii în sumă de 73,0 milioane lei. Veniturile nefiscale înregistrează o creștere de 43,0% (22,4 milioane lei) comparativ cu anul 2022;

- **subvenții** în sumă de 10.364,2 milioane lei, reprezintă 17,3% din totalul veniturilor încasate, 0,6% din PIB, înregistrează o scădere de 6,1% comparativ cu anul 2022, acestea reprezentând subvenții de la bugetul de stat.

- **sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări aferente cadrului financiar 2014-2-20** în sumă de 397,8 milioane lei, înregistrând o creștere de 396,3 milioane lei comparativ cu anul 2022.

Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în totalul veniturilor încasate în anul 2023, este redată de graficul de mai jos:

Grafic 6. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul veniturilor, în anul 2023.

¹³ O.U.G. nr.93/2023 pentru stabilirea salariului minim brut pe țară garantat în plată pentru sectoarele construcției, agricol și industria alimentară

¹⁴ Legea nr.296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

Cheltuielile Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2023, în sumă de 59.716,5 milioane lei, reprezintă 99,6% față de prevederile bugetare definitive.

În structură funcțională, execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 12.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	59.948,1	59.716,5	99,6
Sănătate	56.248,1	56.017,5	99,5
Administrație centrală	207,8	176,0	84,7
Servicii publice descentralizate	12.779,5	12.706,5	99,4
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	19.939,1	19.903,3	99,8
Servicii medicale în ambulator	8.582,0	8.554,7	99,6
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	68,6	68,6	99,9
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	14.254,1	14.207,3	99,6
Îngrijiri medicale la domiciliu	54,7	54,4	99,5
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	362,3	346,7	95,6
Asigurări și asistență socială	3.700,0	3.699,0	99,9
Asistență socială în caz de boli și invalidități	2.076,4	2.075,6	99,9
Asistență socială pentru familie și copii	1.623,6	1.623,4	99,9

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023.

Realizarea cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 13:

Tabel 13.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
CHELTUIELI TOTAL	54.859,8	59.716,5	100,0	100,0	3,9	3,7
Sănătate	48.961,9	56.017,5	89,3	93,8	3,5	3,5
Administrație centrală	78,5	176,0	0,1	0,3	-	-
Servicii publice descentralizate	12.097,4	12.706,5	22,1	21,3	0,9	0,8
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	15.288,7	19.903,3	27,9	33,3	1,1	1,3
Servicii medicale în ambulator	7.211,6	8.554,7	13,1	14,3	0,5	0,5
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	55,1	68,6	0,1	0,1	-	-
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	13.552,1	14.207,3	24,7	23,8	1,0	0,9
Îngrijiri medicale la domiciliu	37,8	54,4	0,1	0,1	-	-
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	640,7	346,7	1,2	0,6	-	-
Asigurări și asistență socială	5.897,8	3.699,0	10,7	6,2	0,4	0,2
Asistență socială în caz de boli și invalidități	3.910,4	2.075,6	7,1	3,5	0,3	0,1
Asistență socială pentru familie și copii	1.987,4	1.623,4	3,6	2,7	0,1	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023, 1.605.591,1 milioane lei.

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2023, analizate în structură funcțională, se prezintă astfel:

1. Cheltuielile pentru sănătate în sumă de 56.017,5 milioane lei, reprezintă 93,8% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 3,5% din PIB. Cheltuielile pentru sănătate, la 31 decembrie 2023 comparativ cu 31 decembrie 2022, au înregistrat o creștere de 14,4%, fiind efectuate pentru:

- **administrație centrală** în sumă de 176,0 milioane lei, reprezintă 0,3% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 124,2% comparativ cu anul 2022;

- **servicii publice descentralizate** în sumă de 12.706,5 milioane lei, reprezintă 21,3% din totalul cheltuielilor, 0,8% din PIB și au înregistrat o creștere de 5,0% comparativ cu anul 2022;

- **produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale** în sumă de 19.903,3 milioane lei, reprezintă 33,3% din totalul cheltuielilor, 1,3% din PIB și au înregistrat o creștere de 30,2% comparativ cu anul 2022;

- **servicii medicale în ambulator** în sumă de 8.554,7 milioane lei, reprezintă 14,3% din totalul cheltuielilor, 0,5% din PIB și au înregistrat o creștere de 18,6% comparativ cu anul 2022;

- **servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar** în sumă de 68,6 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 24,5% comparativ cu anul 2022;

- **servicii medicale în unități sanitare cu paturi** în sumă de 14.207,3 milioane lei, reprezintă 23,8% din totalul cheltuielilor, 0,9% din PIB și au înregistrat o creștere de 4,8% comparativ cu anul 2022;

- **îngrijiri medicale la domiciliu** în sumă de 54,4 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor;

- **prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale** în sumă de 346,7 milioane lei, reprezintă 0,6% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 45,9% comparativ cu anul 2022.

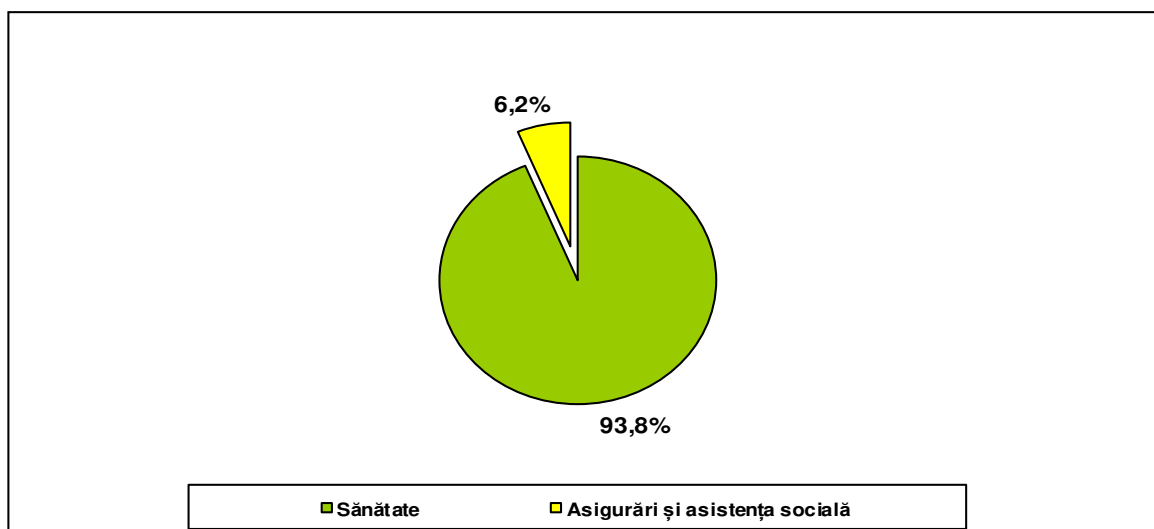
2. Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială în sumă de 3.699,0 milioane lei, reprezintă 6,2% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 0,2% din PIB. Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială, la 31 decembrie 2023 comparativ cu 31 decembrie 2022, au înregistrat o scădere de 37,3%, fiind efectuate pentru:

- **asistență socială în caz de boli și invalidități** în sumă de 2.075,6 milioane lei, reprezintă 3,5% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o scădere de 46,9% comparativ cu anul 2022;

- **asistență socială pentru familie și copii** în sumă de 1.623,4 milioane lei, reprezintă 2,7% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o scădere de 18,3% comparativ cu anul 2022.

Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, pe anul 2023, în totalul cheltuielilor este redată de graficul nr.7:

Grafic 7. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul cheltuielilor, în anul 2023

În structură economică, execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabelul 14.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	59.948,1	59.716,5	99,6
I. Cheltuieli de personal	327,3	307,8	94,0
II. Bunuri și servicii	43.330,2	43.245,4	99,8
III. Dobânzi	28,6	28,4	99,4
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	12.441,7	12.399,1	99,6
IX. Asistență socială	3.700,0	3.700,0	100,0
X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	107,1	96,0	88,6
XI. Alte cheltuieli	2,6	2,0	77,0
XII. Active nefinanciare	10,6	3,0	27,7
XIX. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	(65,2)	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023.

La titlul “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020” (88,6%), au fost efectuate plăți sub nivelul planificat întrucât au fost înregistrate întâzieri în elaborarea și/sau avizarea proiectelor.

La titlul “Alte cheltuieli” (77,0%), plățile efectuate sunt aferente contribuției datorate de instituțiile publice pentru persoanele cu handicap neîncadrate, în conformitate cu prevederile art. 78(3) din Legea nr. 448/2006, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare.

Execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023 comparativ cu anul 2022, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 15:

Tabelul 15.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Creștere/ Descreștere %	Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2022	2023		2022	2023	2022	2023
CHELTUIELI TOTAL	54.859,8	59.716,5	8,9	100,0	100,0	3,9	3,7
I. Cheltuieli de personal	307,0	307,8	0,3	0,6	0,5	-	-
II. Bunuri și servicii	36.935,1	43.245,4	17,1	67,3	72,4	2,6	2,7
III. Dobânzi	15,4	28,4	84,4	-	-	-	-
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	11.796,8	12.399,1	5,1	21,5	20,8	0,9	0,8
IX. Asistență socială	5.899,7	3.700,0	(37,3)	10,8	6,2	0,4	0,2
X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	2,2	96,0	4.263,6	-	0,2	-	-
XI. Alte cheltuieli	2,1	2,0	(4,8)	-	-	-	-
XII. Active nefinanciare	6,0	3,0	(50,0)	-	-	-	-
XIX. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(104,5)	(65,2)	37,6	(0,2)	(0,1)	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei, iar pentru anul 2023, 1.605.591,1 milioane lei.

Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 59.716,5 milioane lei au înregistrat în anul 2023 o creștere de 8,9% comparativ cu anul 2022 (ceea ce în valori absolute reprezintă o creștere de 4.856,7 milioane lei), reprezentând 3,7% din PIB și au fost efectuate pentru:

- **cheltuielile de personal** în sumă de 307,8 milioane lei, reprezintă 0,5% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 0,3% comparativ cu anul 2022;

- **bunuri și servicii** în sumă de 43.245,4 milioane lei, reprezintă 72,4% din totalul cheltuielilor, 2,7% din PIB și au înregistrat o creștere de 17,1% comparativ cu anul 2022;

- **dobânzi** în sumă de 28,4 milioane lei au înregistrat o creștere de 84,4% comparativ cu anul 2022;

- **transferuri între unități ale administrației publice** în sumă de 12.399,1 milioane lei, reprezintă 20,8% din totalul cheltuielilor, 0,8% din PIB și au înregistrat o creștere de 5,1% comparativ cu anul 2022;

- **asistență socială** în sumă de 3.700,0 milioane lei, reprezintă 6,2% din totalul cheltuielilor, 0,2% din PIB și au înregistrat o scădere de 37,3% comparativ cu anul 2022;

- **proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020** în sumă de 96,0 milioane lei au înregistrat o creștere de 4.263,6% comparativ cu anul 2022;

- **alte cheltuieli** în sumă de 2,0 milioane lei au înregistrat o scădere de 4,8% comparativ cu anul 2022;

- **active nefinanciare** în sumă de 3,0 milioane lei au înregistrat o scădere de 50,0% comparativ cu anul 2022;

- **Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent** în sumă de (65,2) milioane lei, reprezintă (0,1%) din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 37,6% comparativ cu anul 2022.

E. DATORIA PUBLICĂ A STATULUI

Datoria publică a României înregistrată la 31 decembrie 2023 în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, a fost în valoare de 957.060,9 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală 933.520,2 milioane lei, reprezentând 97,5% din total datorie publică, iar datoria publică locală 23.540,7 milioane lei, reprezentând 2,5% din totalul datoriei publice.

I. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2023 în sumă de 933.520,2 milioane lei, respectiv 187.657,3 milioane EURO la cursul de la 31 decembrie 2023, cuprinde datoria publică guvernamentală directă în valoare de 867.927,7 milioane lei (174.471,9 milioane EURO) și datoria publică guvernamentală garantată în valoare de 65.592,5 milioane lei (13.185,5 milioane EURO).

Soldul datoriei publice guvernamentale directe la sfârșitul anului 2023 în valoare de 867.927,7 milioane lei (174.471,9 milioane EURO) a crescut cu 126.132,0 milioane lei față de soldul de la finele anului 2022 (anexa nr. 10 “Contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2023”) și prezintă următoarea structură:

- A. Titluri de stat pe termen scurt, emise pe piața internă, în lei și în valută, în sumă de 18.484,2 milioane lei (3.715,7 milioane EURO) având o pondere de 2,1% din datoria publică guvernamentală directă și reprezintă:
- certificate de trezorerie emise în sectorul interbancar în sumă de 6.940,3 milioane lei (1.395,2 milioane EURO);
  - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului FIDELIS, în sumă de 4.281,1 milioane lei (860,6 milioane EURO);
  - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului TEZAUR, în sumă de 7.169,1 milioane lei (1.441,1 milioane EURO);
  - certificate de trezorerie pentru populație vândute prin rețeaua Trezoreriei statului transformate în certificate de depozit la scadență în sumă de 93,7 milioane lei (18,8 milioane EURO);
- B. Titluri de stat pe termen mediu și lung, emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 639.664,4 milioane lei (128.586,1 milioane EURO), reprezentând 73,7 % din datoria publică guvernamentală directă:

- obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 616.873,1 milioane lei (124.004,6 milioane EURO);
  - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului FIDELIS, în sumă de 12.392,0 milioane lei (2.491,0 milioane EURO);
  - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului TEZAUR, în sumă de 10.399,3 milioane lei (2.090,5 milioane EURO);
- C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0,0% din datoria publică guvernamentală directă;
- D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale, în sumă de 37.988,0 milioane lei (7.636,4 milioane EURO), reprezentând 4,4% din datoria publică guvernamentală directă;
- E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului UE nr. 332/2002), în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0,0% din datoria publică guvernamentală directă;
- E1. Împrumuturi de la UE, în cadrul instrumentelor de finanțare instituite la nivelul Uniunii Europene începând cu anul 2020, în sumă de 32.959,2 milioane lei (6.625,5 milioane EURO), reprezentând 3,8% din datoria publică guvernamentală directă;
- F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei statului, în sumă de 117.875,1 milioane lei (23.695,4 milioane EURO), reprezentând 13,6% din datoria publică guvernamentală directă;
- G. Instrumente structurate, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0% din datoria publică guvernamentală directă;
- H. Leasing financiar în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- I. Instrumente de cash management (administrarea lichidităților) în sumă de 12.500,0 milioane lei (2.512,8 milioane EURO), reprezentând 1,4% din datoria publică guvernamentală directă;
- J. Plasamente private, în sumă de 8.456,8 milioane lei (1.700,0 milioane EURO), reprezentând 1,0% din datoria publică guvernamentală directă.

Împrumuturile contractate direct de stat în cursul anului 2023, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, au avut ca destinație finanțarea deficitului bugetar și

refinanțarea datoriei publice și au fost în principal prin emisiuni de titluri de stat emise pe piața internă, împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului și emisiuni de euroobligațiuni denominate în EURO și USD.

În anul 2023 au fost contractate de la instituțiile financiare internaționale 7 împrumuturi în valoare de cca. 1,6 mld. EUR, astfel:

1. împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă, în valoare de 591,9 mil. EUR;

2. împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pentru prevenirea și reducerea poluării din spațiul rural, în valoare de 60,0 mil. EUR;

3. împrumut (finanțare adițională) de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru proiectul privind îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre, în valoare de 92,0 mil. EUR;

4. împrumut de la Banca Europeană de Investiții destinat sprijinirii realizării proiectului Investiții prioritare în domeniul siguranței rutiere în România în valoare de 50,0 mil. EUR;

5. împrumut destinat sprijinirii realizării proiectului Răspunsul sectorului public din România la COVID în valoare de 87,0 mil. EUR;

6. împrumut destinat sprijinirii realizării proiectului Răspunsul sectorului public din România la COVID II în valoare de 123,6 mil. EUR;

7. împrumut destinat sprijinirii realizării proiectului autostrada A7 în valoare de 600,0 mil. EUR;

Totodată, au fost încheiate două acorduri de garanție:

- acord de garanție între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare aferent împrumutului cu caracter preventiv contractat de Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru proiectul privind consolidarea instituțională și rezistența plasei de siguranță financiară, în valoare de 406,0 mil. EUR;
- acord de garanție între România și Uniunea Europeană aferentă garanției acordată de statele membre pentru asistența macrofinanciară excepțională din partea Uniunii Europene, în temeiul Deciziei (UE) 2022/1628 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 septembrie 2022 privind acordarea de asistență macrofinanciară excepțională Ucrainei și consolidarea fondului comun de provizionare prin garanții din partea statelor membre și prin provizionare specifică pentru anumite datorii financiare legate de Ucraina, garantate în

temeiul Deciziei nr. 466/2014/UE și de modificare a Deciziei (UE) 2022/1201, în valoare de cca. 60,0 mil. EUR;

În anul 2023, au fost efectuate trageri din împrumuturile contractate de la instituții financiare internaționale, aflate în portofoliu, inclusiv în cadrul componentei de împrumut din PNRR, de cca. 2,2 mld. EUR, sume destinate finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, conform O.U.G. nr 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru anul 2023 serviciul datoriei publice guvernamentale directe*) a fost în valoare de 129.363,7 milioane lei, din care rambursările de rate de capital/refinanțările de împrumuturi au reprezentat 101.167,5 milioane lei, iar plățile de dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor privind datoria publică guvernamentală directă au fost de 28.196,2 milioane lei, după cum urmează:

1. plăți de dobânzi și comisioane:

- 703,4 milioane dolari SUA,
- 1.616,4 milioane EURO,
- 531,1 milioane JPY,
- 16.965,8 milioane lei,

reprezentând 28.196,2 milioane echivalent lei;

2. rambursări de rate de capital :

- 1.433,0 milioane dolari SUA,
- 4.004,2 milioane EURO,
- 3.027,2 milioane JPY,
- 74.707,3 milioane lei,

reprezentând 101.167,5 milioane echivalent lei.

*) serviciul datoriei publice guvernamentale directe nu include serviciul aferent rambursărilor din împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului și al instrumentelor de cash management.

Deficitul bugetului de stat din anii precedenți înregistrat în contabilitate, nefinanțat prin împrumuturi de stat, împreună cu împrumuturile acordate pentru răscumpărarea la scadență, a împrumuturilor de stat emise pentru finanțarea sau refinanțarea datoriei publice și cu golul temporar de casă, rezultat ca urmare a decalajului zilnic dintre veniturile și cheltuielile cumulate ale bugetului de stat raportate în sistem electronic de către trezoreriile regionale, este finanțat temporar prin

împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului. Potrivit prevederilor O.U.G. nr.64/2007 privind datoria publică, împrumutul temporar din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului este un instrument de datorie publică care se poate rambursa prin împrumuturi de stat pentru refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Serviciul aferent împrumuturilor temporare din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei statului și al instrumentelor de cash management atrageri de depozite, pentru anul 2023 a fost de 523.690,0 milioane lei, din care rambursările de rate de capital au reprezentat 522.625,0 milioane lei, iar plățile de dobânzi aferente acestora au fost de 1.065,0 milioane lei, după cum urmează:

1. Împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului:

- plăți de dobânzi de 522,0 milioane lei;
- rambursări de rate de capital de 314.325,0 milioane lei **)

** conform prevederilor OMFE nr.1059/2008, cu completările și modificările ulterioare, pentru împrumuturile din disponibilitățile contului curent al Trezoreriei Statului se evidențiază în contul general al datoriei publice guvernamentale directe doar creșterea/descreșterea netă a soldului.

2. Instrumente de cash management:

- plăți de dobânzi de 543,0 milioane lei;
- rambursări de rate de capital de 208.300,0 milioane lei

Soldul datoriei publice guvernamentale garantate la 31 decembrie 2023 în valoare de 65.592,5 milioane lei (respectiv 13.185,5 milioane EURO) a fost cu 4.133,9 milioane lei mai mare decât soldul înregistrat la sfârșitul anului 2022 (anexa nr. 11 “Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2023”), și prezintă următoarea structură:

I. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale înregistrează suma de 53.975,0 milioane lei (10.850,1 milioane EURO), conform anexei ”Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2023”. Garanțiile acordate în baza legilor speciale provin din:

1. sectorul bancar și reprezintă angajamente extrabilanțiere garantate în favoarea Băncii Comerciale Române S.A. și
2. garanții emise în cadrul următoarelor programe guvernamentale: “Prima Casă/Noua Casă” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului ”Noua casă” aprobată cu modificări prin Legea

nr.368/2009, cu modificările și completările ulterioare), programul de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, aprobată prin Legea nr.120/2010 cu modificările și completările ulterioare), programul de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2014 privind aprobarea Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi aprobată cu modificări prin Legea nr.88/2015, cu modificările și completările ulterioare), programul guvernamental „INVESTEȘTE ÎN TINE” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" aprobată cu modificări prin Legea nr.70/2020), programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, cu modificările și completările ulterioare), programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii “IMM LEASING DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.118/2020 privind aprobarea Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii “IMM LEASING DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE”, cu modificările și completările ulterioare), programul privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de creditori (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare), programe acordate prin OUG nr. 24/2022 privind aprobarea și finanțarea unor programe de garantare în domenii prioritare pentru economia românească, programe acordate prin OUG nr 99/ 2022 privind aprobarea schemei de ajutor de stat IMM INVEST PLUS și a componentelor acesteia - IMM INVEST ROMÂNIA, AGRO IMM INVEST, IMM PROD, GARANT CONSTRUCT, INNOVATION și RURAL INVEST, programe acordate prin OUG nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare anumitor categorii de debitori, programe acordate prin OUG 95/2022 privind aprobarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

II. Alte garanții guvernamentale în sumă de 3.455,0 milioane lei (694,5 milioane EURO) cuprinde:

1. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de 130,6 milioane lei, respectiv 26,3 milioane EURO;
2. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în vederea finanțării de proiecte au reprezentat 146,6 milioane lei, respectiv 29,5 milioane EURO;
3. garanții emise de România prin participarea la mecanisme de garantare sau instrumente de finanțare instituite la nivelul Uniunii Europene, începând cu anul 2020 în sumă de 3.177,8 milioane lei, respectiv 638,7 milioane EURO.

III. Garanții acordate de Exim Banca Românească S.A. în nume și cont stat, în sumă de 8.162,4 milioane lei (1.640,8 milioane EURO) cuprinde:

1. Garanții acordate de Exim Banca Românească S.A. în condiții de piață, în sumă de 4.709,0 milioane lei (946,6 milioane EURO)

2. Garanții acordate de Exim Banca Românească S.A în cadrul schemelor de sprijin acordate conform cadrului european temporar de ajutor de stat în sumă de 3.453,4 milioane lei (694,2 milioane EURO).

În anul 2023 s-au emis garanții de stat în valoare de **20.478,8 milioane lei**, astfel:

1. **293,8 milioane lei** în cadrul programului guvernamental “Prima Casă/Noua Casă” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare);
2. **17,9 milioane lei** în cadrul programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 110/2017, cu modificările și completările ulterioare);
3. **0,03 milioane lei** în cadrul OUG 24/2022 privind aprobarea și finanțarea unor programe de garantare în domenii prioritare pentru economia românească;
4. **13.745,1 milioane lei** în cadrul OUG 99/2022 privind aprobarea schemei de ajutor de stat IMM INVEST PLUS și a componentelor acesteia - IMM INVEST ROMÂNIA, AGRO IMM INVEST, IMM PROD, GARANT CONSTRUCT, INNOVATION și RURAL INVEST;

5. **320,8 milioane lei** în cadrul OUG 95/2022 privind aprobarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
6. **0,3 milioane lei** în cadrul Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de creditori (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 90/2022, cu modificările și completările ulterioare);
7. **1.970,1 milioane lei**, garanții în condiții de piață, emise de Exim Banca Românească S.A. în numele și în contul statului (Legea nr.96/2000, cu modificările și completările ulterioare);
8. **1.810,4 milioane lei**, garanții în cadrul schemelor de sprijin acordate conform cadrului european temporar de ajutor de stat (Schema Covid-19), emise de Exim Banca Românească S.A. în numele și în contul statului (Legea nr.96/2000, cu modificările și completările ulterioare);
9. **2.019,7 milioane lei**, echivalentul în lei a sumei de 406,0 milioane de Euro, garanție emisă de Fondul de Garantare al Depozitelor Bancare/Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (Legea nr.135/2023);
10. **300,7 milioane lei**, echivalentul în lei a sumei de 60,5 milioane de Euro, acord de garantare în conformitate cu art.10 din Decizia (UE) 2022/1628 Uniunea Europeană.

În anul 2023 au existat cazuri de neachitare a obligațiilor de plată la extern/intern de către beneficiarii de credite garantate, pentru care Ministerul Finanțelor, în calitate de garant, a onorat la extern sau intern, după caz, obligațiile asumate prin scrisorile de garanție emise, în valoare totală de 253,83 mil lei. Este cazul unităților administrativ - teritoriale Primăria Dumbraveni, Primăria Gura Humorului, Primăria Mun. Vatra Dornei, pentru care Ministerul Finanțelor a achitat suma de 4,71 milioane lei. De asemenea, Ministerul Finanțelor a achitat suma de 99,42 milioane lei în contul împrumuturilor acordate de BEI, BCR și BRD pentru finanțarea Proiectului "Centrala Electrică Paroșeni". Totodată, Ministerul Finanțelor a achitat suma 9,91 milioane lei în contul unui număr de 126 garanții executate în cadrul Programului "Prima Casă/Noua Casă", suma de 0,22 milioane lei în contul a 74 garanții executate în cadrul "Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare

nebankare anumitor categorii de creditori” aprobat prin OUG nr.37/2020, suma de 0,002 milioane lei în contul unei garanții executate în cadrul “Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori” aprobat prin OUG nr.90/2022, suma de 135,84 milioane lei în contul a 352 garanții executate în cadrul Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, suma de 0,06 milioane lei în contul a 2 garanții în cadrul programului INVESTESTE IN TINE, suma de 2,52 milioane lei în contul a 2 garanții în cadrul Programului aprobat prin OUG nr. 24/2022 privind aprobarea și finanțarea unor programe de garantare în domenii prioritare pentru economia românească, precum și suma de 1,15 milioane lei în contul unei garanții în cadrul ”Programului privind aprobarea schemei de ajutor de stat IMM INVEST PLUS și a componentelor acesteia - IMM INVEST ROMÂNIA, AGRO IMM INVEST, IMM PROD, GARANT CONSTRUCT, INNOVATION și RURAL INVEST”.

În cursul anului 2023 s-a recuperat suma de 47,86 milioane lei de la beneficiarii de garanții guvernamentale, rezultată din plățile efectuate de Ministerul Finanțelor în calitate de garant, după cum urmează: 4,73 milioane lei de la UAT-urile beneficiare ale Programului ”Utilități și mediu la standarde europene în jud. Suceava”, 37,18 milioane lei de la CET-uri (SC Termica SA Botoșani, SC Termoelectrica SA, SC CET Brașov SA și SC Electrocentrale Oradea SA), 5,95 milioane lei de la SC. Blue Air Aviation SA. În ceea ce privește garanțiile guvernamentale acordate în baza legilor speciale, menționăm că în cursul anului 2023 s-a recuperat de către organele fiscale teritoriale ale ANAF suma de 6,1 milioane lei aferentă Programului “Prima Casă/Noua Casă”, suma de 0,2 mil. lei aferentă “Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de creditori”, aprobat prin OUG nr.37/2020, precum și suma de 1,50 mil. lei pentru Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA. De asemenea, precizăm că în cadrul Programului “Prima Casă/Noua Casă”, în cursul anului 2023 s-a încasat și suma de 0,5 milioane lei provenită din sumele restituite de finanțatori pentru beneficiarii care au solicitat repunerea în drepturile și obligațiile aferente contractului de credit și de garantare, iar în cadrul “Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de creditori” s-a încasat de la finanțator în cursul anului 2023 suma de 0,006 milioane lei ca urmare a plății voluntare a beneficiarilor, precum și suma de 0,005 milioane lei pentru Programul

de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA.

II. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2023 a fost în sumă de 23.540,7 milioane lei (respectiv 4.732,2 milioane EURO), cuprinzând soldul datoriei publice locale directe în valoare de 23.051,5 milioane lei (4.633,8 milioane EURO) și pe cel al datoriei publice locale garantate în valoare de 489,2 milioane lei (98,4 milioane EURO).

Soldul datoriei publice locale contractate direct de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale la 31 decembrie 2023 a fost în sumă de 23.051,5 milioane lei (4.633,8 milioane EURO), conform anexei nr. 12 „Contul datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2023”.

Soldul datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2023 a fost în sumă de 489,2 milioane lei (98,4 milioane EURO), conform anexei nr. 13 „Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2023”.

III. FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul bugetului general consolidat conform execuției operative la sfârșitul anului 2023 a fost în valoare nominală de 89,9 miliarde lei reprezentând 5,68% din PIB*) și a fost finanțat atât din surse interne (56,0%), cât și din surse externe (44,0%). Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de titluri de stat în lei și Euro lansate pe piața internă interbancară, prin emisiuni de titluri de stat pentru populație, în lei și Euro, lansate în cadrul celor două programe TEZAUR și FIDELIS, prin emisiuni de titluri de stat în valută pe piața externă, prin trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte, prin împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului și trageri din împrumuturile contractate de unitățile administrativ teritoriale.

*) PIB aferent anului 2023 conform prognozei de primăvară a CNSP- 30 Aprilie 2024